

Utbildning och forskning

motionsbehandling

Partistämmans beslut 2015

Utbildning och forskning

Legitimation till nyexaminerade lärare – motion 4.1

4.1 Att Centerpartiet arbetar för att lärarlegitimation ska delges automatiskt i och med godkänd examen från en fullförd lärarutbildning.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen instämmer med motionären att det är problematiskt med de långa handläggningstiderna för lärarlegitimation. I tider då det råder brist på lärare är det inte rimligt att nyexaminerade lärare ska behöva vänta upp till ett år på sin legitimation. Det leder till att skolor saknar legitimerade lärare och att nyexaminerade står utan arbete i väntan på legitimation. Läraryrket har i och med legitimeringen fått en skyddad yrkestitel vilket få yrken har. Det innebär att det finns krav i lagen för att utfärda legitimation. Andra exempel är yrken inom vården likt läkare och sjuksköterskor, vars legitimationer utfärdas av Socialstyrelsen. Det är viktigt att ett legitimerat yrke är skyddat och därför anser partistyrelsen att Skolverket även fortsättningsvis bör vara den myndighet som ansvarar och utfärdar legitimationer för lärare. Emellertid ser partistyrelsen ett behov av att utreda hur handläggningstiden kan förkortas.

Partistämman beslutade att bifalla följande motioner:

4.1 Att centerpartiet arbetar för att lärarlegitimationen ska delges automatiskt i och med godkänd examen från fullförd utbildning.

Högskoleutbildning inriktad på livsmedelsförädling – motion 4.2

4.2 Att skapa en högskoleutbildning inriktad på livsmedelsförädling

Partistyrelsens yttrande:

Motionären tar upp en angelägen fråga, hur får vi kvalificerad och kompetent arbetskraft inom en relativt smal bransch. Centerpartiet, under vår tid i Alliansregeringen införde Matlandet Sverige vilket hade till syfte att lyfta svensk matproduktion. Mycket gjordes men mer kan göras för ta till vara de mattraditioner som finns i Sverige. Viktigt är att Sverige kan erbjuda utbildningar som ger den kompetens som efterfrågas av branschen. I Centerpartiets stämmoprogram *Utbildning till jobb* finns förslag på branschskolor, förslagsvis på gymnasie- och yrkeshögskolenivå, som skulle kunna svara på efterfrågan av kunniga mathantverkare. Genom att arbeta med forskning och kompetensutveckling skulle branschskolan bli ett kunskapscentrum för den specifika branschen. Det är vidare alltid möjligt för lärosäten själv att starta utbildningar om de anser sig se en efterfrågan.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:

4.2

Studentlyftet motion – 4.3

4.3.1 Centerpartiet ska verka för fler förberedande kurser i studieteknik.

4.3.2 Centerpartiet ska verka för att det ska finnas möjlighet till särskilt pedagogiskt stöd för studenter i samtliga utbildningar.

4.3.3 Centerpartiet ska verka för att det ska finnas en mångfald och flexibilitet kring examinationsformer inom den högre utbildningen.

4.3.4 Centerpartiet ska verka för att de lärosäten som vill ska kunna ombildas till stiftelser.

4.3.5 Centerpartiet aktivt verkar för att öka möjligheten för utländska lärosäten att etablera sig i Sverige.

4.3.6 Centerpartiet ska verka för att se över möjligheterna för flexibla terminssystem.

4.3.7 Centerpartiet ska verka för att speciella kompletteringsutbildningar införs för att ge nyanlända akademiker lättare att komma in på arbetsmarknaden.

4.3.8 Centerpartiet ska verka för att fribeloppet slopas.

4.3.9 Centerpartiet ska verka för att bidragsdelen i CSN ersätts med lån.

4.3.10 Centerpartiet ska verka för att icke-akademiska meriter ska kunna jämföras med akademiska meriter vid exempelvis anställningar på högskolor och universitet. På så sätt kan ytterligare kompetens tillföras

4.3.11 Centerpartiet ska verka för att praktikterminer bör kunna erbjudas vid fler lärosäten.

4.3.12 Centerpartiet ska verka för att lärosätena ges möjlighet att starta egna arbetsförmedlingar där den jobbpeng som följer studenter kan träda i kraft redan under studietiden.

4.3.13 Centerpartiet ska verka för att donationer till lärosäten från näringsliv och privatpersoner görs avdragsgilla.

4.3.14 Centerpartiet verkar för att studentmedarbetarsystemet utvecklas.

4.3.15 SGI för studenter baseras på studier där heltidsstudier motsvarar fullt studiemedel och karensdagarna sänks från 30 till 3 stycken.

Partistyrelsens yttrande:

Motionären visar upp ett genomtänkt resonemang där den högre utbildningen behandlas och vars frågor till stor del besvaras Centerpartiets stämmoprogram *Utbildning till jobb*. Fler går idag vidare till högre utbildning, något som Centerpartiet välkomnar, men det får inte vara på bekostnad utbildningens kvalitet. Partistyrelsen håller därför med motionären om att vi måste se över den högre utbildningen och för att den även fortsättningsvis ska hålla en kvalitet i världsklass och konkurrera med de stora internationella universiteten. Centerpartiet har under vår tid i Alliansregeringen gjort stora satsningar på forskning men en grundutbildning av hög kvalitet är en förutsättning. Det är grogrunden. Till att börja med krävs en väl fungerande grund- och gymnasieskola. Studenterna måste vara förberedda och läraryrkets status måste höjas så att det blir mer attraktivt att forska och undervisa. För att stärka utbildningen vill Centerpartiet att det införs mer lärarledd undervisning. Endast hälften av studenterna har idag lärarledd undervisning i mer än nio timmar per vecka enligt TCO. Elever som är i behov av pedagogiskt stöd ska få det. Vi anser emellertid inte att det är lärosätenas uppgift att ge kurser i studieteknik. Det är en sak för grund- och gymnasieskolan.

Centerpartiet tror att konkurrens ökar kvalitén och verkar för en mångfald av små och stora lärosäten i hela landet. Centerpartiet välkomnar även etableringen av internationella lärosäten samt fler privata initiativ. Vidare vill Centerpartiet se en

satsning på nätbaserade lärosäten. Det globala landskapet för högre utbildning förändras i snabb takt med användandet av ny teknik och nya former för undervisning. Sverige måste vara med och konkurrera globalt samtidigt som det ger fler möjlighet att studera. Det kan med fördel byggas upp via ett samarbete mellan ett antal av de befintliga svenska universiteten och högskolorna.

Lärosätena ska bli mer autonoma och mer makt måste flyttas från politikerna till professionen. Det är professionen som bäst känner till verksamheten och vad den behöver för att utvecklas. Vi behöver därför mer fristående lärosäten, likt stiftelser. För att stärka lärosätenas ekonomi och möjliggöra satsningar på verksamheten bör donationer göras avdragsgilla. Det bör också i större utsträckning finnas en mångfald och flexibilitet kring examinationsformer och det ska vara upp till lärosätena själva att bestämma hur icke-akademiska meriter ska jämföras med akademiska meriter vid exempelvis anställningar på högskolor och universitet. Det ska vara mindre politiska pekpinningar. Professionen vet bäst vilken kompetens de efterfrågar.

Centerpartiet ser ett stort behov av snabbare validering av utländsk kompetens. Detta kan bland annat ske genom bättre information på digitala medier och genom att i högre grad involvera universitet och högskolor. I den mån det handlar om yrken som kräver legitimationer behöver också handläggningen av sådana ske snabbare än i dag. Möjligheten att använda EU:s gemensamma regelverk som standard för validering av utländska sjukvårdsutbildningar bör undersökas. Liknande metoder behöver också utarbetas för att bättre validera andra eftergymnasiala utbildningar än de på universitetsnivå. Parallellt med att valideringen görs fordras också tät kontakt med arbetsgivare och arbetsmarknad. Det viktiga med valideringen är att klarlägga vad en människa kan och behärskar, inte att på detaljnivå undersöka skillnaderna mellan svenska och utländska universitets- och högskolekurser.

För att stärka sin konkurrenskraft krävs att utbildningen är relevant. Majoriteten av studenterna går vidare ut på arbetsmarknaden efter avklarad utbildning, bara en minoritet stannar kvar och forskar. Sverige är idag ett av de länder i OECD med högst mismatchning på arbetsmarknaden. Här ska vi bli bättre. Samverkan med arbetsmarknad och samhälle måste stärkas bland annat genom att koppla utbildning närmare arbetsmarknaden, betona det entreprenöriella lärandet, en utökad praktik, ett utvecklat studentmedarbetarsystem och en förstärkt roll för studievägledaren. Centerpartiet ser det därför som naturligt att fribeloppet för bidragsdelen i CSN höjs och helt slopas för lånedelen. Det ska löna sig att arbeta. Emellertid anser inte partistyrelsen att bidragsdelen ska slopas i CSN och ersättas med lån. I en tid då allt fler yrken blir akademiska går det inte att säga att majoriteten av studenterna är blivande höginkomsttagare. Många utbildningar idag betalar sig knappt, exempelvis lärare och yrken i vården. Att göra om CSN till enbart lån skulle kunna leda till att färre söker sig till de utbildningar vars examen ger en relativt låg lön. Det skulle spå på den redan stora bristen på kompetent personal inom välfärdsyrken.

Sverige har jämförelsevis en hög examensålder och en hög etableringsålder på arbetsmarknaden. Det är en stor samhällskostnad då arbetskraft hålls borta från arbetsmarknaden samt uteblivna inkomster för studenterna. Centerpartiet vill undersöka möjligheterna att öka genomströmningen och införa ett mer flexibelt terminssystem.

Sjukpenning är en inkomstbortfallsförsäkring. Studenter har ingen inkomst utan erhåller studiemedel för att det studerar, men kan ha en vilande SGI om man har arbetat före studierna. Då kan man få sjukpenning efter studierna om man första dagen anmäler sig till Arbetsförmedlingen eller börjar jobba direkt. Studiemedel är inte SGI-grundande, så när man är sjuk får man behålla studiemedlet. Men om man är sjuk i 30 dagar och sjukfallet är godkänt av Försäkringskassan kan den del av studielånet som är över 30

dagar avskrivnas. Detta är således inte karenstid eftersom man får behålla studiemedlet, dvs man står inte utan inkomst. Om man arbetat innan man börjat studera och sedan dess har ett SGI-skydd kan man låta detta vila under studierna, under förutsättning att man får studiestöd enligt studiestödslagen.

Högskolestudier bedrivs ofta på egen hand och man har inte dagligen bunden undervisning. (Förutom inom Komvux och Folkhögskolor). Man kan alltså vara borta från högskolestudier några dagar utan att man förlorar högskolepoäng. Ofta tenderar man av vid en eller ett par tillfällen och där påverkar inte några dagars sjukfrånvaro studieresultatet.

Men det måste bli möjligt att vara deltidssjukskriven och behålla studiemedlet på deltid och då godkännas av Försäkringskassan. I den parlamentariska socialförsäkringsutredningen föreslås att en kortare karenstid kan utredas samt att studenthälsan skulle få en viktig uppgift här tillsammans med sjukvården.

De 30 dagarna handlar inte om karenstid, men man bör skyndsamt se över studenters karenstider och trygghet vid sjukdom utifrån den verklighet som gäller inom utbildningsväsendet.

Partistämman beslutade att Centerpartiet verkar för:

Att lärosäten själva får bestämma om icke-akademiska meriter ska kunna jämföras med akademiska meriter vid exempelvis anställningar på högskolor och universitet.

Att fribeloppet för bidragsdelen i CSN höjs och helt slopas för lånedelen.

Att deltidssjukskrivning och att behålla studiemedel på deltid möjliggörs för studenter.

Partistämman beslutade att bifalla följande motioner:

4.3.2 Centerpartiet ska verka för att det ska finnas möjlighet till särskilt pedagogiskt stöd för studenter i samtliga utbildningar.

4.3.3 Centerpartiet ska verka för att det ska finnas en mångfald och flexibilitet kring examinationsformer inom den högre utbildningen.

4.3.4 Centerpartiet ska verka för att de lärosäten som vill ska kunna ombildas till stiftelser.

4.3.5 Centerpartiet aktivt verkar för att öka möjligheten för utländska lärosäten att etablera sig i Sverige.

4.3.6 Centerpartiet ska verka för att se över möjligheterna för flexiblare terminssystem.

4.3.7 Centerpartiet ska verka för att speciella kompletteringsutbildningar införs för att ge nyanlända akademiker lättare att komma in på arbetsmarknaden.

4.3.11 Centerpartiet ska verka för att praktikterminer bör kunna erbjudas vid fler lärosäten.

4.3.13 Centerpartiet ska verka för att donationer till lärosäten från näringsliv och privatpersoner görs avdragsgilla.

4.3.14 Centerpartiet verkar för att studentmedarbetarsystemet utvecklas.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:

4.3.8

4.3.10

4.3.15

Partistämman beslutade att avslå följande motioner:

4.3.1
4.3.9
4.3.12

Undervisningskrav vid nedläggning av byskolor – motion 4.4

4.4 Kommunerna ska bedriva undervisning under den tid som ansökan om friskola utreds och fram till att friskolan kan öppna.

Partistyrelsens yttrande:

Motionärerna tar upp angelägna frågor då landsbygdsskolorna är viktiga för en levande landsbygd och därmed ett levande Sverige. De är kittet som håller ihop bygden och inger framåtanda och framtidstro.

Att beslut tas om nedläggning utan att det finns en rimlig chans för andra aktörer att ansöka om att driva skolan vidare är oacceptabelt. Kommunen måste i god tid informera berörda familjer när stora förändringar, likt en skolnedläggning, diskuteras och genom en öppen förfrågan undersöka om det finns någon annan aktör, t ex ett privat företag eller ett föräldrakooperativ som vill och kan ta över verksamheten, så att skolan kan finnas kvar. Det bör vidare finnas ett snabbspår för de friskolor som ansöker om att ta över en nedläggningshotad skola. Idag krävs det att ansökan inkommer innan den 31 januari det år skolan ska tas över, besked ges sedan i september samma år. Detta system omöjliggör ett övertagande om nedläggningsbeskedet kommer efter den 31 januari och skolan planeras att läggas ner till sommaren. Det bör i dessa fall gå att söka tillstånd hos skolinspektionen vid alla tidpunkter på året. Skolinspektionen får sedan avgöra om skolan på ett kvalitativt sätt kan drivas vidare av andra aktörer.

Partistämman beslutade att Centerpartiet verkar för:

Att kommunen i god tid måste informera berörda familjer när stora förändringar, likt en skolnedläggning, diskuteras och genom en öppen förfrågan undersöka om det finns någon annan aktör, t ex ett privat företag eller ett föräldrakooperativ som vill och kan ta över verksamheten, så att skolan kan finnas kvar.

Att ett snabbspår för de friskolor som ansöker hos skolinspektionen om att ta över en nedläggningshotad skola inrättas.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:

4.4

YH-utbildning – Motion 4.5

4.5.1 Att Centerpartiet driver frågan att högre krav ska ställas på utbildningsanordnarna när det gäller kursplaner och resurser i egen regi.

4.5.2 Att Centerpartiet driver frågan att vissa bristutbildningar blir permanenta med en egen ny finansiering.

4.5.3 Att resurstilldelningen till Yrkehögskolan ökas, enligt Centerpartiets jobbskaparlinje.

4.5.4 Att utbildningar inom YH som kan påvisa behoven och som levererat utbildningar av sådan kvalitet att deltagarna får jobb efter utbildningen ska erbjudas ett förenklat ansökningsförfarande.

Partistyrelsens yttrande:

Centerpartiet har precis som motionären skriver gjort stora satsningar på yrkehögskolan och tänker fortsätta utveckla och förbättra yrkehögskolan. Sverige lider idag brist på flera yrkesgrupper och vi måste bli bättre på att tillgodose de smala branscherna med kompetent arbetskraft.

För att säkra tillgången på kompetent arbetskraft har Centerpartiet i sitt utbildningsprogram *Utbildning till jobb* förslag på bland annat branschskolor, förslagsvis på gymnasie- och yrkehögskolenivå. De ska utformas i nära samverkan med arbetsmarknaden och samla olika yrkesutbildningar under ett tak. Vidare ges förslag på hur yrkesteoretiskt tunga program på gymnasiet kan utvecklas genom närmare samverkan med arbetsmarknaden och fler vägar till yrkesutbildning genom bland annat vuxpeng, vilket gör att den studerande själv kan välja utförare av yrkesutbildning. Vi vill även ha ett basår till yrkehögskolan likt tekniskt basår till högskolan samt att anordnare av yrkesutbildningar ska kunna söka om tillstånd för att bedriva utbildning för en längre period än idag. Vi ser också ett behov av att yrkehögskoleutbildningarna byggas ut ytterligare och lärlingsutbildningarna utökas och breddas.

Centerpartiet välkomnar att flera utbildningar kommer till stånd men systemet ska inte missbrukas. Problemet med oseriösa utbildningssamordnare har lett till att systemet idag har stramats upp. Utbildningar som är av hög kvalitet och vars studenter fort kommer i arbete bör få ett förenklat ansökningsförfarande.

Det är viktigt att utbildningarna utvecklas och utformas tillsammans med företagen utifrån de behov som finns på arbetsmarknaden. Det måste därför finnas en flexibilitet och utbildningar bör därmed inte permanentas.

Partistämman beslutade att bifalla följande motioner:

4.5.4 Att utbildningar inom YH som kan påvisa behoven och som levererat utbildningar av sådan kvalitet att deltagarna får jobb efter utbildningen ska erbjudas ett förenklat ansökningsförfarande

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:

4.5.1
4.5.3

Partistämman beslutade att avslå följande motioner:

4.5.2

Validering av utbildning - motion 4.6

4.6 Ta fram ett system som gör det möjligt att validera utbildningar, kan vara både praktiskt och teoretiskt samt ev en kombination av båda. Det kunde göra att de som vill men saknar betyg från högskola o dyl har en möjlighet att utbilda sig vidare och komma vidare till andra jobb så att man orkar arbeta tills man går i pension, i en förlängning bör det även innebära att flera människor kommer in på arbetsmarknaden.

Partistyrelsens yttrande:

Motionären tar upp ett angeläget problem. Vi lever idag längre och det gör att vi även måste arbeta längre för att kunna upprätthålla välfärden som vi idag känner den. Det bör därför bli lättare att byta karriär. Det gäller både för dem som efter ett antal år i ett yrke inser att de vill byta område och för de som inte kan fortsätta i det nuvarande yrket på grund av förslitningsskador eller andra arbetsskador.

Myndigheten för yrkeshögskolan har till uppdrag att hitta former för validering. Validering innebär att man kartlägger, värderar och bedömer en persons faktiska kunskaper, färdigheter och förmågor. Validering är förknippat med flera svårigheter. Det är tidskrävande och tar stora resurser i anspråk. Ett förslag om nationell samordning kring validering bereds nu av regeringen i syfte att öka rörligheten på arbetsmarknaden. Centerpartiet ser ett behov av att valideringen av kunskap, såväl teoretisk som praktisk, förbättras och effektiviseras men det är inte en fråga för politiken hur systemet ska utformas.

Partistämman beslutade att Centerpartiet verkar för:
Att valideringen av kunskap, såväl teoretisk som praktisk, förbättras och effektiviseras.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:
4.6

Förändring av skolan – motion 4.7

4.7.1 Inför tre terminer i grundskolan istället för som idag två.

4.7.2 Ta bort betyg i musik och slöjd.

4.7.5 Lägg till ett 10:e grundskoleår som består av olika praktikplatser såväl obligatoriska som självvalda samt utvärdering av de samma, d.v.s. elev, handledare och lärare utvärderar tillsammans så att eleven kan få en idé om vilken yrkesinriktning som passar.

4.7.6 Körkortsutbildning ska ingå på Vårdutbildning.

4.7.7 Utvärdera om körkortsutbildning ska ingå på alla gymnasieutbildningar.

4.7.8 För gymnasiet bör det även tas hänsyn till hur många arbetslösa det finns i yrket så att man inte fortsätter att utbilda människor till arbetslöshet.

4.7.9 Krav på att lärare vidareutbildas minst en gång per år för att hålla sig ajour med förändringar – det gäller alla lärare.

Partistyrelsens yttrande:

Intentionen är god när motionärerna vill anpassa skolan till dagens samhälle och till de krav som där ställs. De svenska eleverna tillbringar i snitt kortare tid i skolan än elever i andra europeiska länder, detta samtidigt som kraven höjs. Att ge eleverna mer tid i

skolan skulle kunna leda till att fler klarade målen och möjliggöra att andra delar som tidigare inte fått plats inom ramen för skolans ordinarie undervisning, så som utökad praktik och samarbete med arbetsmarknaden skulle kunna ges tid. Det skulle också kunna lätta på den stress som många elever känner över tidsbristen i skolan. Ytterligare leder det till att mindre skolarbete behöver genomföras hemma. Syftet med terminsändringen ska alltså inte vara att eleverna fortare blir klara med sina grundskole- och gymnasiestudier, eftersom detta i sig inte anses fylla något större syfte. Eleverna behöver mer tid i skolan, inte mindre. Grundskolan och gymnasieskolan fyller även andra funktioner än bara som källa till kunskapsinhämtning. Den sociala, bildande och uppfostrande delen får inte glömmas. En översyn av grundskolans och gymnasiet terminer skulle därmed kunna göras för att frigöra mer tid.

För Centerpartiet är betygen en av flera pusselbitar för att öka måluppfyllelsen, dvs. att fler elever ska nå kunskapsmålen, och för att öka likvärdigheten i skolan. Betyg gör det möjligt att följa elevers utveckling och med bättre uppföljning kan stöd sättas in i rätt tid. Att ta bort betyg i vissa ämnen, som motionären föreslår, skulle också kunna signalera att de var av mindre betydelse än andra ämnen. Läroplanen är noggrant genomtänkt och Centerpartiet ser ingen anledning att ifrågasätta dess innehåll och anser därför att betyg även fortsättningsvis ska finnas i ämnena musik och slöjd.

Motionärens intentioner är goda då denna vill förbereda elever på yrkesprogram inför det kommande arbetslivet. Emellertid är det viktigt att skilja på vad som tillhör skolans ansvarsområde och vad som ligger utanför det. Skolan kan inte stå för alla samhälliga behov, det finns det varken tid eller ekonomiska resurser till. Däremot kan en skola om den vill, lägga resurser på körkortsutbildning åt sina elever men detta måste vara ett frivilligt val från skolans håll, inte ett tvång från staten.

Partistyrelsen håller med motionären om att kontakterna med arbetslivet är viktiga för att eleven ska kunna göra väl underbyggda val och få en bra kontakt med arbetsmarknaden. Entreprenörskap och företagande ska vara en röd tråd genom alla skolans år och studie- och yrkesvägledarna fyller en stor och viktig roll. De bör i högre grad vara en länk mellan skola och arbetsliv. Partistyrelsen anser emellertid inte att ett helt skolår i grundskolan ska tillägnas enbart praktik utan vi vill istället se perspektivet arbetsmarknad integrerad i skolans alla år. Vidare anser partistyrelsen att arbetsmarknadens behov inte direkt kan styra intagningarna till gymnasiet. De flesta gymnasieutbildningar leder inte till faktiska yrken utan är allmänt hållna och förberedande inför högre studier. Lösningen anser partistyrelsen istället finns i att informera elever på grund- och gymnasieskolan om vilka utbildningar och yrken som finns att tillgå så att de själva kan göra välgrundade val.

Partistyrelsen ser liksom motionären ett behov av kontinuerlig fortbildning av lärare. Svenska lärare får kvantitativt mindre kompetensutveckling än andra länder och enligt forskning är kontinuerlig professionsutveckling och kollegialt lärande viktigt för lärarens kompetens och därmed elevens resultat. Frågan behandlas i Centerpartiets stämmoprogram *Utbildning till jobb* och ses därmed som besvarad.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:

4.7.1
4.7.9

Partistämman beslutade att avslå följande motioner:

4.7.2
4.7.5
4.7.6
4.7.7

Valideringsutbildning till förskollärare – motion 4.8

4.8 Att genomföra regional (eller nationell) satsning att undersöka och starta en valideringsutbildning för barnskötare på ca 1 till 1,5 år, d.v.s. att utbilda redan befintliga barnskötare till att bli legitimerade förskollärare i form av en valideringsutbildning.

Partistyrelsens yttrande:

Motionären tar upp ett relevant problem. Genom läroplanen för förskolan samt införandet av förskoleklassen sammanlänkades förskolan med den vanliga skolverksamheten. Med det höjda kravet på förskolans verksamhet kom även behovet av en mer utbildad personal i förskolan. Trots fler utbildningsplatser på lärarutbildningen för förskollärare finns en brist. Partistyrelsen ser därför, likt motionären ett behov av fler vägar in till yrket. Det finns redan idag modeller för kompletteringsutbildningar. Arbetsgivare, kommunen eller andra huvudmän, har därmed möjlighet att ge barnskötare kompletteringsutbildning om de önskar.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:

4.8

Förstatligande att grund- och gymnasieskolan - motion 4.9

4.9.1 att årsmötet stöder motion

4.9.2 att årsmötet skickar den vidare till distriktets årsmöte.

(Motionären vill att skolan ska förstatligas)

Partistyrelsens yttrande:

Centerpartiet strävar efter en likvärdig skola i hela landet. Samtidigt är Centerpartiet ett decentralistiskt parti, som anser att beslut ska fattas så nära de berörda individerna som möjligt. Därför vill partistyrelsen att kommunerna även fortsättningsvis ska ha ansvaret för skolan. Partistyrelsen är övertygade om att ett förstatligande av skolan inte ger en mer likvärdig skola. Staten är varken ousinlig kassako eller garant för bättre kvalitet på utbildningen. Om kommunerna följer styrdokumentet för skolan finns goda möjligheter till en likvärdig skola. Skolinspektionen har regeringens uppdrag att övervaka att skolorna följer styrdokumentet. Dock ser partistyrelsen ett behov av att se över hur kommunerna fullgör sitt uppdrag.

Partistämman beslutade att avslå följande motioner:

4.9

Högre utbildning - motion 4.10

4.10.1 Centerpartiet verkar för att yrkesutbildningar och praktik uppvärderas.

4.10.2 Centerpartiet verkar för en översikt av mängden platser som tilldelas universiteten.

4.10.3 Centerpartiet verkar för att inflationen i utbildning stävjas.

Partistyrelsens yttrande:

Motionärerna tar upp något viktig och ytterst relevant. Tidigare, innan högskolan byggdes ut och tillgängligheten ökade, var det några få ur varje klass som läste vidare

på högskolan, idag är det drygt halva klassen som tar sig vidare till högre studier. Precis som motionärerna påtalar är en utbildad befolkning eftersträvansvärt, både för samhället och för den enskilda individen. Rätten till bildning är något som Centerpartiet håller högt men vi slåss samtidigt med en stor mismatchningsproblematik. Sverige är ett av de länder inom OECD som har störst mismatchning på arbetsmarknaden. Centerpartiet har i Alliansregeringen också ökat antalet platser på exempelvis lärarutbildningen och läkarprogrammet just för att matcha arbetsmarknadens efterfrågan på arbetskraft, men det viktiga är att få folk att vilja söka. För att minska osäkerheten kring val av utbildning måste samverkan med arbetsmarknad och samhälle stärkas, bland annat genom att koppla utbildning närmare arbetsmarknaden, betona det entreprenöriella lärandet, en utökad praktik och en förstärkt roll för studievägledaren. Utbildningarna måste i högre grad bli relevanta för arbetsmarknaden.

Centerpartiet välkomnar att allt fler läser på högre nivå men alla kan inte vara akademiker. För ett fungerande samhälle krävs att fler utbildar sig i de praktiska yrkena. Flera yrkesgrupper lider idag brist på kompetent arbetskraft men trots att branscher står utan folk att anställa går utbildningar halvfulla. Det måste bli mer attraktivt att utbilda sig i de praktiska yrkena. I Centerpartiets ställningstagande för utbildning kommer också förslag på hur problemet ska stävjas. Partistyrelsen vill höja nivån på de praktiska utbildningarna genom bland annat branschskolor. De ska utformas i nära samverkan med arbetsmarknaden och samla olika yrkesutbildningar under ett tak. Vidare ges förslag på hur yrkestestetiska tunga program på gymnasiet kan utvecklas genom närmare samverkan med arbetsmarknaden och fler vägar till yrkesutbildning genom bland annat vuxpeng, vilket gör att den studerande själv kan välja utförare av vuxenutbildning. Vi vill även ha ett basår till yrkeshögskolan likt tekniskt basår till högskolan samt att anordnare av yrkesutbildningar ska kunna söka om tillstånd för att bedriva utbildning för en längre period än idag. Vi ser också ett behov av att yrkeshögskoleutbildningarna byggas ut ytterligare och lärlingsutbildningarna utökas och breddas.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade: 4.10
--

Fri antagning - motion 4.11

4.11.1 Centerpartiet verkar för att grundskolor ska få ha fri antagning

4.11.2 Centerpartiet verkar för att gymnasieskolor ska få ha fri antagning

4.11.3 Centerpartiet verkar för att högskolor och universitet ska få ha fri antagning

Partistyrelsens yttrande:

Motionären vill med motionen avskriva betygens avgörande betydelse vid ansökningar till skolor, detta till förmån för andra intagningsystem likt, intervjuer och antagningsprov. Partistyrelsen håller med motionären i att alternativa antagningar eventuellt skulle underlätta för vissa elever, minska betygshetsen och ta bort komplicerade kösystem, men om betyg helt togs bort som urvalsfaktor finns en risk att vissa elever inte skulle känna samma motivation att prestera under skoloråren. Fri antagning kan även bli godtyckligt och riskera rättssäkerheten. Betyg ska inte bara vara en urvalsfaktor utan också ett redskap för att följa elevens utveckling. Inget hindrar dock att skolor kan använda kompletterande urvalsprocesser likt intervjuer eller antagningsprov. Emellertid är dessa resurskrävande, både ur ett ekonomiskt och tidsmässigt perspektiv.

Partistämman beslutade att avslå följande motioner:

4.11

Stödsystem till Sveriges grundskolor - motion 4.12

4.12.1 Att Centerpartiet på riksnivå skall verka för att ge Skolverket i uppdrag att utforma stödsystem för grundskolorna, kommunala som friskolor.

4.12.2 Att om Göteborgs distrikt bifaller att---sats 1 skicka den till riksstämman i Falun i september 2015.

Partistyrelsens yttrande:

Motionären vill genom ett nationellt utformat stödsystem för skolan öka likvärdigheten samt underlätta den administrativa belastningen för lärare och skolledare. Grundskolan har de senaste 25 åren genomgått flera större förändringar. Det har lett till svårigheter att möta såväl undervisnings- som administrativa krav. Genom att avlasta och underlätta den administrativa delen tror partistyrelsen, som motionären, att tid och tankekraft kan frigöras till annat. Ett stödsystem bestående av exempelvis mallar, blanketter, IT-system som kan användas och anpassas för de lokala förutsättningarna skulle kunna vara ett stöd för grundskolan. Speciellt för små kommuner som ofta har mindre administrativa resurser till att utforma egna system. Samtidigt kan kvalitetsutveckling på ett naturligt sätt föras in i skolan från Skolverket. Ett gemensamt stödsystem skulle även förstärka likvärdigheten i skolan. Viktigt är att det kommunala självbestämmandet finns kvar och att dessa stöd är frivilliga.

Partistämman beslutade att bifalla följande motioner:

4.12.1 Att Centerpartiet på riksnivå skall verka för att ge Skolverket i uppdrag att utforma stödsystem för grundskolorna, kommunala som friskolor.

Mentorer för studenter - motion 4.13

4.13 Att Centerpartiet utreder möjligheter att lösa bristen på mentorer, med utgångspunkt i förslagen ovan.

(Motionären vill åtgärda bristen på mentorer för studenter med psykisk funktionsnedsättning på lärosätena genom att koordinatorena får mer resurser att upplysa studenter om att det här arbetet finns, att kravet tas bort på att mentorn måste gå på universitetet eller att mentorer anställs på heltid.)

Partistyrelsens yttrande:

Motionären har goda intentioner när denna vill förbättra mentorssystemet för studerande med funktionsnedsättning. Att ha en kompetent och stöttande mentor i studierna är av betydelse för studentens resultat. Det är emellertid viktigt att mentorn har den kompetens som krävs för att stötta. Att känna till den aktuella skolan och själv studera är betydande om personen ska handleda någon annan i en studiesituation. Centerpartiet sympatiserar med att systemet med mentorer ligger på en frivillig basis och det är upp till lärosätena själva att utforma dessa. Centerpartiet välkomnar initiativ likt mentorer och ser gärna att lärosätena blir bättre på att informera om dessa.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:

4.13

Separerade besluten om kommunala skolor och friskolor – motion 4.14

4.14 att Centerpartiet verkar för att beslut där en nämnd agerar som huvudman för den kommunala skolan och beslut som rör friskolors rättigheter och skyldigheter, såsom elevpengens storlek eller rätt till etablering, ska fattas av olika kommunala nämnder

Partistyrelsens yttrande:

Motionären visar på en oro över att de fristående skolorna inte får en rättvis bedömning av kommunen. När det gäller skolor/skolfrågor så sker tillsynen av Skolinspektionen. Det är också Skolinspektionen som inhämtar kommunens yttrande och de bifaller eller avslår etablering av friskola.

Kommunfullmäktige anger budgetramar för nämnderna och fastställer skolpengen. Den skolpeng som fastställs av Kommunfullmäktige gäller även för de etablerade friskolornas elever. Skolpengen följer eleven och gäller för samtliga skolor och får således inte vara olika för olika skolor. Skolpengen följer även de elever som är inskrivna i kommunala eller etablerade friskola i annan kommun än hemkommunen.

Om Kommunfullmäktige i reglementet uppdragit åt en särskild kommunal nämnd att handha skolorna inom kommunen är det också den nämnden som yttrar sig till Skolinspektionen i fråga om nyetablering av fristående skola inom kommunen. Om inte annat framgår av reglementet så antar Kommunfullmäktige yttrandet som sitt eget och nämnden har i detta fall varit en beredning till Kommunfullmäktige.

Partistyrelsen delar inte motionärens uppfattning om att det föreligger jäv i de exempel som tas upp i motionen, om det tydligt framgår av nämndens reglemente att nämnden fått uppdraget att handha kommunens utbildningsverksamhet. Nämnden är en "frivillig" nämnd som Kommunfullmäktige kan återkalla och i stället lägga nämndens myndighetsutövning direkt under kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen blir då huvudman för skolorna i kommunen med samma uppgifter som tidigare nämnd.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:
--

4.14

Barnomsorg anpassad till familjers behov - motion 4.15

4.15.1 Att Centerpartiet verkar för att ändra Skollagen 2010:800 8 kap. 3§ så att barnomsorgen anpassar och omorganiserar sin dagliga och nattliga barnomsorg till arbetande familjers faktiska behov.

4.15.2 Att Centerpartiet verkar för att mjuka upp Skollagen 2010:800 8 kap. 5 § åldersgräns för när barn får erbjudas barnomsorg.

Partistyrelsens yttrande:

Motionärens intentioner är goda då denna i större utsträckning vill anpassa förskolans verksamhet till familjers behov. Många föräldrar har skiftande arbetstider och sliter för att lägga vardagspusslet. Centerpartiet ställer sig positiva till en utveckling av förskola på obekvämt arbetstid, likt nattis, men det måste vara upp till kommunerna själva att ta beslut om detta. Som mycket annat handlar det om resurser. Ekonomin är redan som det är ansträngd för många kommuner. Sedan 2002 har nettokostnaderna för förskolan ökat med 7 procent, en kostnad som kommunerna står för. Orsaken är främst att fler barn har någon form av förskola idag. Införandet av maxtaxan i början av 90-talet gjorde att fler kunde ta del av förskolan, något som Centerpartiet ställer sig positiva till men reformen behöver uppdateras. Sedan Socialdemokraterna införde den för

kommunerna frivilliga maxtaxan 2002 har taket varit detsamma, 42 000 kronor i samlad inkomst. Centerpartiet vill se en reformering av systemet med maxtaxa i förskolan som ger större frihet för kommunerna att bestämma över avgiftsnivåerna och därmed skapa utrymme för satsningar på ökad kvalitet, såsom förbättrade öppettider, inklusive "nattis", förstärkt personalbemanning, mindre barngrupper och mer pedagogik.

Motionären vill vidare att åldersgränsen ändras för när förskolan kan erbjudas så att även barn under ett år får tillgång till förskola. Idag finns det inget som hindrar sig att kommuner väljer att erbjuda förskola till barn under ett år, däremot är de skyldiga att erbjuda förskola från och med att barnet fyllt ett år. Barn i behov av särskilt stöd kan emellertid få plats före ett års ålder. Barn är garanterade en plats senast inom tre månader räknat från månadskiftet efter det ansökan inlämnats, eller senast under den månad som angivits i ansökan om den ligger längre framåt i tiden än de tre månader som ställs i första kravet. Tackar föräldrarna nej till platsen förloras garantin. Kommuner bör ändå vara välvilliga och i möjligaste mån hjälpa familjer där ansökningsförfarandet gått fel.

Partistämman beslutade att avslå följande motioner: 4.15

Värdegrundsfrågor i skolan - motion 4.16

4.16.1 Att Centerpartiet ska stå för att frågor kring värdegrund, mobbing och tolerans ska diskuteras minst en gång i veckan i grundskolan.

4.16.2 Att Centerpartiet ska stå för att frågor kring värdegrund, mobbing och tolerans ska undervisas i större utsträckning i lärarutbildningen

Partistyrelsens yttrande:

Motionärens intentioner är goda då denne vill ge ett större utrymme för frågor som berör värdegrund, mobbing och tolerans. I läroplanen, vars innehåll är noga avvägt finns dessa frågor med som en röd tråd. De ska, förutom i exempelvis ämnet religion där de tar stor plats, finnas genomgående i hela skolans verksamhet. Lärarutbildningen ska vidare bygga på läroplanen och ska därför även den genomsyras av frågorna. Det är också viktigt att skilja på vad som är skolans ansvar och vad som ligger utanför skolans ansvarsområde. Skolan kan och ska inte stå för alla samhälliga behov som finns för barns och ungas utveckling. Skolorna är också själva fria att inom ramen för de styrdokument som finns utöka eller styra in utbildningen på det sätt som passar just den skolan i den lokala skolplanen. Genom det fria skolvalet kan elever och dess målsmän sedan välja den skolform som passar just dem bäst. Det är orimligt att få in alla önskemål om ämnen i skolan utan att ta bort något annat ämne. Partistyrelsen bedömer därför att det inte finns behov av tillföra nya obligatoriska ämnen eller ändra timplanerna för de ämnen som idag redan ingår i skolan.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade: 4.16
--

Betyg i årskurs 4 - motion 4.17

4.17 Att Centerpartiet ska stå för att införa betyg i årskurs 4

Partistyrelsens yttrande:

Motionären tar upp en omtvistad fråga i den svenska utbildningspolitiken, nämligen den om betyg. Motionären är av åsikten att elever skulle ta skolan på större allvar och

föräldrar och lärare skulle bättre veta hur eleven presterar om betyg infördes redan i årskurs 4.

Betygen är bara en av flera pusselbitar för att öka måluppfyllelsen, dvs. att fler elever ska nå kunskapsmålen, och för att öka likvärdigheten i skolan. Då behövs det bättre uppföljning av elevernas kunskaper för att kunna sätta in rätt stöd och stimulans. Centerpartiet tycker att det är viktigt med tidigt stöd till de elever som behöver det. Därför har vi också jobbat för fler speciallärare, en tioårig grundskola och satsningar på just stöd och uppföljning tidigare. Vi har också sagt att om forskningen visar att exempelvis tidigare betyg kan underlätta att identifiera de elever som är i behov av stöd tidigare, så är vi öppna för att införa det. Det viktiga är att elever får den hjälp och det stöd de behöver för att klara av skolgången. Allianspartierna tillsammans med den rödgröna regeringen har en överenskommelse om att 100 skolor kan, om de vill, delta i ett försök att införa betyg i årskurs 4 på prov. Uppgåelsen innebär också en överenskommelse om en översyn av de nationella proven, att kunskapsmål införs i årskurs 1 i läsning och att det blir obligatoriska bedömningsstöd i svenska och matematik.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:
4.17

Nationell IT-strategi för skolan - motion 4.18

4.18 Att Centerpartiet ska verka för att skapa en nationell strategi för digitaliseringen av den svenska skolan.

Partistyrelsens yttrande:

Motionären tar upp en angelägen fråga som ligger i linje med Centerpartiets politik. För att få en skola som ligger i framkant måste vi bättre dra nytta av den moderna tekniken. Det gäller även samhället i stort. För att hela landet ska leva måste vi kunna erbjuda en god servicenivå. Där är den digitala infrastrukturen en förutsättning.

I skolan höjer digitala hjälpmedel skolresultatet när de används rätt. Personal som arbetar inom skola måste bli bättre på att använda den digitala tekniken som pedagogiskt verktyg och Centerpartiet skulle därför vilja att det ingick i lärarutbildningen samt blir en naturlig del av lärarnas kontinuerliga fortbildning. Detta behandlas i Centerpartiets stämmoprogram *Utbildning till jobb* och motionen kan därmed anses besvarad.

Partistämman beslutade att bifalla följande motioner:
4.18 Att Centerpartiet ska verka för att skapa en nationell strategi för att digitalisering av den svenska skolan.

Karaktärsutbildning i lärarutbildningen - motion 4.19

4.19 Att Centerpartiet bör verka för att införa karaktärsutbildning i den svenska lärarutbildningen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären tar upp något centralt gällande elevens framgång i klassrummet. Nämligen lärarens kompetens. Lärarutbildningen måste därför ge lärarstudenterna de redskap som krävs för att bli en kompetent lärare. Läraryrket är ett akademiskt hantverksyrke, likt exempelvis läkare och tandläkare, där teori och praktik vävs samman. Lärarutbildningen ska bygga på Läroplanen och vara en utbildning som ligger i framkant och vara kopplad till den senaste forskningen. Politiken sätter ramarna för utbildningen men innehållet måste alltid bygga på professionens kunnande. De vet bäst vilket innehåll

lärarutbildningen bör ha. Emellertid finns det anledning att utvärdera dagens lärarutbildning som gjordes om så sent som 2011.

Partistämman beslutade att avslå följande motioner:

4.19

Intagningsprov till högskolan för dyslektiker - motion 4.20

4.20.1 Därför yrkar jag på att intagningen till högskolan ändras så att alla människor får den möjligheten att läsa högre studier oavsett handikapp.

4.20.2 Jag yrkar på att motion behandlas välvilligt och skickas vidare till partiets riksdagsgrupp.

Partistyrelsens yttrande:

Motionärens intentioner är goda då denna vill att alla ska samma möjlighet att ta sig vidare till högre studier. Alla barn och unga har enligt lag rätt att få det stöd just de behöver för kunna nå sin fulla potential. Det är viktigt att skolan så tidigt som möjligt upptäcker barn som lider av dyslexi för att kunna sätta in stödåtgärder. Ju tidigare problematiken upptäcks desto bättre kan man hjälpa den som är drabbad. Skolan har som uppgift att arbeta kompensatoriskt, vilket innebär att de elever som behöver någon form av extra stöd ska få det. När det gäller dyslexi handlar det både om att få tillgång till relevanta hjälpmedel, så som talböcker och talsyntesprogram, och om extra tid eller möjlighet till alternativa provningsformer i samband med prov. Därigenom ska elever med dyslexi ges samma möjlighet som andra elever att nå samtliga betygssteg och kunna konkurrera på lika villkor vid intagningen till högskolor och universitet.

För Centerpartiet är det viktigt att varje elev blir mött där den står, att den som inte har lika lätt att lära får hjälp och stöd att utveckla sina kunskaper. Vi driver därför bland annat ökade satsningar på IT och specialpedagogik som två viktiga frågor för att förbättra stödet för elever med läs- och skrivsvårigheter. Forskning visar att man med smart IT-användning kan nå positiva effekter när det gäller barns inlärning. Allra störst skillnad kan det göra för de barn som annars – med traditionell pedagogik och läroverktyg – skulle riskera halka efter. Centerpartiet vill därför se ett digitalt lärarlyft där lärarna ska få ökad kompetens inom IT samt ökad forskning kring IT-baserad pedagogik.

Vad gäller högskoleprovet, så erbjuds idag anpassning i form av extra tid för den som har intyg på sin dyslexidiagnos. Dyslektiker behöver inte heller genomföra det så kallade utprovningsspasset, där uppgifter testas inför kommande prov. I övrigt ser högskoleprovet likadant ut, som för alla andra som skriver det. Huruvida det är en tillräcklig anpassning eller inte är svårt att avgöra, men det kan finnas anledning att titta närmre på det. Verksamheten på högskolor och universitet lyder under Diskrimineringslagen och lärosäten ska erbjuda hjälpmedel vid studier till de elever som är i behov av detta. Intagningen till högskolan bör även framgent huvudsakligen bygga på betyg och högskoleprov, vilket innebär att alla ska ges lika villkor för att komma in på en utbildning.

Partistämman beslutade att bifalla följande motioner:

4.20 Att intagningen till högskolan ändras så att alla människor får den möjligheten att läsa högre studier oavsett handikapp.

Kommunala och idéburna skolor - motion 4.21

4.21.1 Att Centerpartiets fokus i skolpolitiken skall ligga på kommunala skolor och, som alternativ, idéburna skolföretag,

4.21.2 Att Centerpartiet i hela välfärdssektorn prioriterar de idéburna företagen på bekostnad av de starkt vinstdrivande företagen.

Partistyrelsens yttrande:

Motionärens intentioner är goda då denna vill ha en skola av högsta kvalitet där alla elever får möjlighet att nå sin fulla potential - oavsett var i landet hon eller han bor och oavsett social eller ekonomisk bakgrund. Det fria skolvalet och den därtill kopplade skolpengen anser Centerpartiet varit viktig för att se till att elevernas, föräldrarnas och lärarnas valmöjligheter stärks. Friskolornas etablering har vidare lett till ökad konkurrens något vi anser leda till högre kvalitet. För eleverna har friskolorna inneburit ökade möjligheter att välja en skola utifrån sina önskemål, exempelvis inriktning eller pedagogik. Friskolorna har även medfört en ökad rörlighet för lärarna. Såväl de mindre, idéburna friskolorna som de större koncernerna bidrar på olika sätt till utvecklingen av den svenska skolan. Genom friskolereformen har många nya företag etablerats inom välfärdssystemet och en mångfald har skapats. I de fall inte skolan – såväl kommunala som fristående skolor - inte uppfyller de villkor som ställs ska Skolinspektionen kunna vidta åtgärder. Alla skolor, oavsett huvudman, måste genomsyras av ambitionen att med eleven i centrum nå högsta möjliga kvalitet.

Partistämman beslutade att avslå följande motioner: 4.21

Läxhjälp - motion 4.22

4.22.1 Att Rut skall inte användas för läxhjälp.

4.22.2 Att de skolor som anser att det behövs medel för läxhjälp skall få dessa kostnader betalda av staten.

Partistyrelsens yttrande:

Motionärens intentioner är goda då denna vill ge alla elever samma möjlighet till studiehjälp. Centerpartiet är bestämda i att alla elever ska få det stöd de behöver för att nå sin fulla potential. Genom att inkludera även läxhjälp i rut-avdraget blev tjänsten mer prisvärd och därför också i högre grad använd av en större del av befolkningen, inte bara familjer med hög inkomst. Köpt läxhjälp ska finnas som alternativ men skolan ska även erbjuda läxhjälp i egen regi. Centerpartiet i alliansregeringen införde 2014 ett årligt bidrag till kommunerna på 400 miljoner som ska gå till obligatorisk läxhjälp i grundskolan. För skolorna är det möjligt att ansöka för att få del av dessa pengar. Det fanns tidigare även en gränsdragningsproblematik där det var möjligt att få avdrag för barnpassning men inte för läxhjälp. Det gick alltså att läsa en barnbok men inte en lärobok. Problemet försvann i och med att läxhjälp inkluderades av rut-avdraget. Utöver att det ger fler familjer möjlighet att få hjälp med läxhjälpen utifrån deras förutsättningar, innebär det också att seriösa aktörer på marknaden kan bedriva en vit verksamhet som innefattar att betala skatt och ta arbetsgivaransvar för den anställda. Centerpartiet menar att det ger helt nya möjligheter för bland annat studenter att få ett extrajobb, en trygg kontakt med arbetsmarknaden och bättre ekonomiska förutsättningar.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade: 4.22.2
--

Partistämman beslutade att avslå följande motioner:
4.22.1

Makten över klassrummet - motion 4.23

4.23.1 bifalla motionen,

4.23.2 överlämna den till Riksdagsgruppen,

4.23.3 Riksdagsgruppen i gruppmotion motionerar om vad som anförts i motionen

(Motionären vill att det införs fler regler i klassrummet för att skapa arbetsro för elever och lärare.)

Partistyrelsens yttrande:

Motionärens intentioner är goda när denna vill skapa ett klassrumsklimat som möjliggör lärande. Alliansregeringen har sedan tidigare infört ett antal förtydliganden gällande lärares befogenheter. Nu är det upp till lärare, rektorer och elever att genomföra förändringarna. Självklart gynnas barns och ungas arbetsmiljö av ordning och reda oavsett om det handlar om enskilt koncentrerat arbete eller kreativt arbete i grupp. Kvaliteten på undervisningen och i slutänden hur huvudmännen lever upp till de ställda krav som finns är något som följs upp av Skolinspektionen.

Partistämman beslutade att avslå följande motioner:
4.23

Schemalagd skollunch - motion 4.24

4.24 Att Centerpartiet ska jobba för att skolluncherna ska schemaläggas

Partistyrelsens yttrande:

Motionärens intentioner är goda när denna vill skapa lugna luncher där elever får i sig en näringsriktig måltid. Äter elever lunch under skoldagen blir skolresultaten bättre. Stress, hög ljudvolym och överfulla matsalar är inte gynnsamt om vi vill att fler elever ska äta skollunch. Det leder till att fler hoppar över skollunchen. Det kan i vissa fall innebära en hel dag utan mat. Att schemalägga lunchen genom politiska beslut ser Centerpartiet dock inte som en lösning. Skolorna måste själva, utifrån sina egna förutsättningar komma underfund hur de bäst löser problemet. Centerpartiet vill därför se att fler skolor arbetar med skolmiljön då en näringsriktig skollunch är viktig för elevernas skolresultat och välbefinnande.

Partistämman beslutade att avslå följande motioner:
4.24

Tillsyn av fristående friskolor - motion 4.25

4.25 Att tillsynsansvaret för fristående förskolor övertas av Skolinspektionen

Partistyrelsens yttrande:

Motionären tar upp en mycket angelägen fråga när denna ifrågasätter om kommunen är den instans som ska kontrollera fristående och kommunala förskolor. Grund- och gymnasieskola kontrolleras av skolinspektionen direkt. Vad det gäller förskolor kontrolleras dessa inte direkt av skolinspektionen utan de kontrolleras av kommunen som i sin tur kontrolleras av Skolinspektionen. Friskolornas etablering har lett till ökad konkurrens något vi anser leda till högre kvalitet. För familjerna har fristående förskolor inneburit ökade möjligheter att välja en förskola utifrån egna önskemål, exempelvis

inriktning eller pedagogik. Det har även medfört en ökad rörlighet för lärarna. Den fria konkurrensen är viktig och Centerpartiet vill därför att tillsynen av fristående förskolor övertas av skolinspektionen. Förskolan måste, oavsett huvudman, få en opartisk bedömning.

Partistämman beslutade att bifalla följande motioner:

4.25 Att tillsynsansvaret för fristående förskolor övertas av Skolinspektionen

De små skolornas överlevnad - motion 4.26

4.26.1 Att Centerpartiet ska verka för att skollagen anpassas för mindre skolors förutsättningar

4.26.2 Att Centerpartiet verkar för att digitalt lärande tillåts i skolundervisning

4.26.3 Att Centerpartiet verkar för en mer flexibel skollag och föreskrifter som möjliggör mobila lärare och lokala lösningar

4.26.4 Att Centerpartiet verkar för att mindre friskolor ska kunna ha flera huvudmän för att kunna lösa behörighetskraven

4.26.5 Att Centerpartiet verkar för en särskild behörighet för småskolepedagogik.

4.26.6 Att Centerpartiet verkar för att Skolverket och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) utvecklar ett bra idé- och verksamhetsutvecklingsstöd för hur kommuner och andra huvudmän kan arbeta med att utveckla småskolor så att de stärker sina konkurrensfördelar och minimerar sina nackdelar.

Partistyrelsens yttrande:

Motionärerna tar upp angelägna frågor då landsbygdsskolorna är viktiga för en levande landsbygd och därmed ett levande Sverige. De är kittet som håller ihop bygden och inger framåtanda och framtidstro. Emellertid är det allra viktigaste att skolan håller en hög kvalitet, en skolas överlevnad får inte ske på bekostnad av en sämre kvalitet. Alla elever har rätt till en likvärdig och god utbildning, oavsett var i landet de bor eller på vilken skola de går. Därför är det viktigt att alla skolor i Sverige, oavsett läge och storlek lyder under samma lagar och regler. Bedömningen om en landsbygdsskolas fortlevnad måste därför utgå från varje specifikt fall, det går inte att generalisera då förutsättningarna ser mycket olika ut. Det går dock att finna vägar för att behålla de mindre skolorna på landsbygden. Något som då är av betydelse är främjandet av fjärrundervisningen och digitala lösningar så att exempelvis mindre skolor som inte har ekonomisk möjlighet att ha behöriga lärare i alla ämnen på skolan ändå kan få tillgång till lärare med rätt ämnesbehörighet. Centerpartiet tycker att fjärrundervisning ska tillåtas i alla relevanta ämnen och att kommunala och fristående skolor ska ha möjlighet att anordna fjärrundervisning på entreprenad under samma förutsättningar som statliga skolor. Genom fjärrundervisning skulle kompetens kunna delas över hela landet och lärare skulle kunna fördela sin tjänst på flera skolor utan att själva dagligen behöva åka mellan de olika skolorna. Fjärrundervisning stärker likvärdigheten, ökar kvalitén och tillgängligheten. Detta förutsätter en utveckling av det digitala användandet och lärandet, något som är viktigt för alla skolor, oavsett storlek och läge.

Centerpartiet ser också ett behov av att undersöka möjligheten till delat huvudmannaskap. I strävan efter att göra skolan mer likvärdig blev skollagen allt för stelbent. Skolor har olika förutsättningar och likvärdighet får inte bli likriktning. För att möta bland annat skolornas skiftande behov av lärarkompetens måste systemet med huvudmannaskap bli mer flexibelt. Det skulle underlätta för skolor på landsbygden att dela på lärare när de inte finner kompetens. Men det skulle också kunna innebära att en

skola skulle kunna ta in lärare på entreprenad. Företag skulle exempelvis kunna specialisera sig på matte och hyra ut sina tjänster till skolor som har behov av duktiga mattepedagoger.

Vad det gäller motionärernas förslag att skapa en behörighet för småskolepedagoger är intentionerna goda då motionärerna vill nyttja skolans småskaliga fördelar och läge för att höja yrkets och skolans attraktivitet. Emellertid finns en överhängande risk att mindre skolor på landsbygden skulle få än svårare att finna behörig personal. Vidare har alla elever ha rätt till en likvärdig skola, oavsett geografisk läge. Olika behörigheter för olika skolor skulle kunna försämra likvärdigheten.

Vidare instämmer partistyrelsen med motionärerna i att Skolverket och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) bör utveckla ett stöd för hur kommuner och andra huvudmän kan arbeta med att lyfta mindre skolors konkurrensfördelar och minimera deras svagheter.

Partistämman beslutade att bifalla följande motioner:

4.26.3 Att Centerpartiet verkar för en mer flexibel skollag och föreskrifter som möjliggör mobila lärare och lokala lösningar

4.26.4 Att Centerpartiet verkar för att mindre friskolor ska kunna ha flera huvudmän för att kunna lösa behörighetskraven.

4.26.6 Att Centerpartiet verkar för att Skolverket och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) utvecklar ett bra idé- och verksamhetsutvecklingsstöd för hur kommuner och andra huvudmän kan arbeta med att utveckla småskolor så att de stärker sina konkurrensfördelar och minimerar sina nackdelar.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:

4.26.1

4.26.2

4.26.5

Utbildning av sjuksköterskor och läkare – motion 4.27, 4.28 och 4.29

Sammanfattning: Utöver att motionerna 4.27, 4.28 och 4.29 vill att fler utbildas till sjuksköterskor och läkare, är motion 4.27 och 4.28 också orolig över kostnaderna för inhyrda läkare och sjuksköterskor. Motion 4.29 vill även förbättra valideringen av examen för utländska läkare och sjuksköterskor.

4.27 Att Centerpartiet driver frågan om kraftigt ökade intag till utbildningen av sjuksköterskor

4.28 Att Centerpartiet driver frågan om kraftigt ökande intag till utbildningen av läkare

4.29.1 Att Centerpartiet verkar för att utbildningsplatserna på läkar- och sjuksköterskeutbildningen ökas med 15 % per år under de fem kommande åren.

4.29.2 Att Centerpartiet verkar för att utländska läkares och sjuksköterskors utbildningar bedöms snabbare och att de utbildas i svenska snabbare.

Partistyrelsens yttrande:

Både läkarutbildningen och sjuksköterskeutbildningen har byggts ut på senare år vilket kommer att resultera i fler läkare och sjuksköterskor. Antalet platser på

läkarprogrammet har mellan åren 1998 och 2013 nästan fördubblats och antalet studenter som påbörjade sjuksköterskeutbildningen under samma tidsperiod gick från 3 570 till 5 307 studenter. Centerpartiet har vidare sedan 2013 stämmobeslut på en rad olika frågor som syftar till att göra det mer lönsamt att utbilda sig till specialistsjuksköterska. Bland annat bestämdes att utbildningen ska ges en akademisk examen och skyddad yrkestitel, att utbildningsanställningar till specialistsjuksköterska, liknande läkarnas ST-tjänst, inrättas samt att utbildningen till specialistsjuksköterska till större del genomförs i vårdverksamheten som verksamhets integrerat lärande. Vidare bestämdes att det behövs fler specialistsjuksköterskor och läkare med fokus geriatrik för att höja den geriatriska kunskapen inom äldreården.

I Sverige finns även idag outnyttjad kompetens i form av sjukvårdspersonal vars examen inte än har blivit godkänd. Vi ser därför inget behov av att bygga ut utbildningarna ytterligare. Däremot ser vi ett stort behov av snabbare validering av utländsk kompetens. Det är viktigt om vi ska kunna försörja vården med kompetens i framtiden. Många som kommer till Sverige har bakgrund i vård- och omsorgsyren. Som för alla andra grupper är det viktigt att man kan validera dessa människors kunskaper skyndsamt. I den mån det handlar om yrken som kräver legitimationer behöver också handläggningen av sådana ske snabbare än i dag. Möjligheten att använda EU:s gemensamma regelverk som standard för validering av utländska sjukvårdsutbildningar bör undersökas. Liknande metoder behöver också utarbetas för att bättre validera andra eftergymnasiala utbildningar än de på universitetsnivå. Parallellt med att valideringen görs fordras också tät kontakt med arbetsgivare och arbetsmarknad. Det viktiga med valideringen är att klarlägga vad en människa kan och behärskar, inte att på detaljnivå undersöka skillnaderna mellan svenska och utländska universitets- och högskolekurser.

Partistyrelsen stämmer in i vad motionären lyfter kring stafettläkare och stafettsjuksköterskor. Det är resurskrävande och bidrar inte till ett långsiktigt hållbart system. I stämmoprogrammet *Välfärd i hela landet* lyfts förslag hur detta problem kan stävjas.

Partistämman beslutade att bifalla följande motioner:
4.29.2 Att Centerpartiet verkar för att utländska läkares och sjuksköterskors utbildningar bedöms snabbare och att de utbildas i svenska snabbare.

Partistämman beslutade att avslå följande motioner:
4.27
4.28
4.29.1

Förändringar i läroplanen – motion 4.7.3, 4.7.4, 4.30, 4.31 och 4.32

4.7.3 Ta bort religion som separat ämne, det passar bra att införliva med historia.

4.7.4 Inför obligatorisk hemkunskap från klass 3 till årskurs 9.

4.30.1 Att införa obligatoriska e-kurser i arbetsmarknadskunskap under eller mellan skolterminerna i samtliga kommunala skolverksamheter i Huddinge för grundskolans senare del, årskurs 7-9, samt för gymnasiet

4.30.2 Att införa ett nytt e-kärnämne i arbetsmarknadskunskap för samtliga grund- och gymnasie-, vuxen- och yrkesskolor.

4.30.3 Jag önskar att motionen behandlas av kretsens årsstämma, distrikts- och därefter av partistämman.

4.31.1 Att Centerpartiet undersöker införandet av E-AMK som det första elektroniska kärnämnet i svensk utbildningshistoria.

4.31.2 Att Centerpartiet verkar för inkorporeringen av E-AMK och/eller entreprenörskap i nuvarande lärarutbildningar

4.31.3 Att Centerpartiet kräver en statlig utredning av det entreprenöriella lärandet och dess utveckling sedan 2011.

4.32 Att bifalla motionen.

Partistyrelsens yttrande:

Motion 4.32 vill att livskunskap ska införas på högstadiet och gymnasiet. Motionärerna har goda intentioner när de vill ändra läroplanen för att ge plats åt viktiga och relevanta ämnesområden. Emellertid så är det ett stort ingrepp att ändra läroplanen och dagens innehåll är nogt avvägt. Det är också viktigt att skilja på vad som är skolans ansvar och vad som ligger utanför skolans ansvarsområde. Exempelvis är ämnet hemkunskap viktigt inför det kommande vuxenlivet men skolan kan och ska inte stå för alla samhällsliga behov som finns för barns och ungas utveckling. Skolorna är också själva fria att inom ramen för de styrdokument som finns utöka eller styra in utbildningen på det sätt som passar just den skolan i den lokala skolplanen.

I Centerpartiets ställningstagande för utbildning föreslås ett kontinuerligt kvalitetsutvecklingsarbete med referensgrupper bestående av exempelvis forskare på området, lärare, elever och annan expertis så att små justeringar i kursplan och metoder lättare kan genomföras. Resultatet skulle kunna bli en mer lyhörd skola där efterfrågade mindre förändringar lättare genomförs utan att det krävs något större politiskt beslut.

Genom det fria skolvalet kan elever och dess målsmän sedan välja den skolform som passar just dem bäst. Det är orimligt att få in alla önskemål om ämnen i skolan utan att ta bort något annat ämne. Partistyrelsen bedömer därför att det inte finns behov av att tillföra nya obligatoriska ämnen eller ändra timplanerna för de ämnen som idag redan ingår i skolan.

Undervisningen i ämnet religionskunskap ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper om religioner och andra livsåskådningar i det egna samhället och på andra håll i världen. Ämnet tar även upp existentiella frågor där eleverna får granska sin hållning och lära sig att finna acceptans och förståelse för andra livsåskådningar. Det är viktiga delar i skolans uppdrag och syftar till att skapa ett öppet och tolerant samhälle. Centerpartiet ser därför ingen anledning att ta bort ämnet religion som eget ämne.

Under Alliansregeringen så har det införts att entreprenöriellt lärande ska genomsyra hela utbildningstiden, från förskola till högskola. Tanken ska genomsyra arbetet i skolan och då över ämnesgränserna och inte vara ett eget fristående ämne. För att det entreprenöriella lärandet ska få full kraft i skolan är det viktigt att de undervisande lärarna får utbildning i entreprenöriellt lärande. Vidare ser partistyrelsen ett behov av att utveckla och förstärka det entreprenöriella lärandet i skolan.

Kontakterna med arbetslivet är viktiga för att eleven ska kunna göra väl underbyggda val. Enligt läroplanen har all personal i skolan ansvar för den studie- och yrkesorienterande verksamheten i skolan. Vad vi ser är att läroplanen inte uppfylls, allt för många elever är osäkra på sina val och mismatchen på arbetsmarknaden är bland

de största i OECD. Här fyller studie- och yrkesvägledarnas en stor och viktig roll. De bör i högre grad vara en länk mellan skola och arbetsliv. Arbetsmarknadskunskap måste bli en röd tråd i skolans alla år, det kan inte bara finnas som en liten begränsad del i vissa årskurser. Centerpartiet verkar för att den digitala tekniken ska bli ett naturligt pedagogiskt verktyg i skolan. Att inrätta en helt fristående kurs elektroniskt på högstadiet och gymnasiet, utan handledning från lärare kan emellertid innebära svårigheter för elever som behöver struktur och tillgång till lärare. Partistyrelsen är däremot positiva till att innovativa och digitala lösningar används som pedagogiska hjälpmedel i den ordinära skolundervisningen. Vad det gäller införande av E-AMK på Komvux måste det ses som en arbetsmarknadsåtgärd då inte lärare är en del av upplägget.

Det är viktigt att unga vet sina rättigheter och skyldigheter samt hur samhället fungerar. Dessa frågor är redan idag något som berörs i ämnen som samhällskunskap och hemkunskap. Att tillföra frågorna ytterligare plats skulle kräva ingrepp i Läroplanen och dagens innehåll är nog avvägt.

Partistämman beslutade att Centerpartiet verkar för:
Att entreprenörskap ska ingå i lärarutbildningen.
Att utveckla och förstärka det entreprenöriella lärandet i skolan.
Att Centerpartiet verkar för en nationell uppföljning av det entreprenöriella lärandet, dess utveckling och förbättringsmöjligheter

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:
4.31.2
4.31.3

Partistämman beslutade att avslå följande motioner:
4.7.3
4.7.4
4.30
4.31.1
4.32

Körkortsutbildning under gymnasieutbildning – motion 4.33

4.33 Centern i Klippan vill därför att Partistyrelsen och Centerns Riksdagsledamöter ska verka för att Regeringen ser över möjligheten att gymnasieelever som går på en yrkesinriktad linje erhåller körkort

Partistyrelsens yttrande:

Motionärens intentioner är goda då denna vill förbereda elever på yrkesprogram inför det kommande arbetslivet. Emellertid är det viktigt att skilja på vad som tillhör skolans ansvarsområde och vad som ligger utanför det. Skolan kan inte stå för alla samhälleliga behov, det finns det varken tid eller ekonomiska resurser till. Däremot kan en skola om det vill, lägga resurser på körkortsutbildning åt sina elever men detta måste vara ett frivilligt val från skolans håll, inte ett tvång från staten.

Partistämman beslutade att avslå följande motioner:
4.33